

Rolnummer 6048
Arrest nr. 141/2015 van 15 oktober 2015

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over het decreet van het Waalse Gewest van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsovergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit, gesteld door de Raad van State.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, T. Merckx-Van Goey, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging

Bij arrest nr. 228.562 van 29 september 2014 in zake Michel Keul tegen de Waalse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (afgekort « FOREM »), waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 3 oktober 2014, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« - Schendt het Waalse decreet van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsovergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ?

- Schendt hetzelfde decreet artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980 ?

- Schenden artikel 1, § 1, en artikel 3, eerste lid, 1°, a), en 2°, a), van het voormelde decreet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij de personen die zijn gedomicilieerd of hun maatschappelijke zetel hebben in het Duitstalige deel van het Waalse Gewest van hun toepassingsgebied *ratione loci* en *ratione personae* uitsluiten ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Michel Keul, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. G. Zians en Mr. A. Haas, advocaten bij de balie te Eupen;

- de Waalse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (afgekort « FOREM »), bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. G. Lienart, advocaat bij de balie te Luik;

- D.M.;

- de Waalse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Vanden Eynde en Mr. L. Delmotte, advocaten bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 15 juli 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 16 september 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 16 september 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Op 20 april 2013 vraagt de verzoeker voor de verwijzende rechter bij de Waalse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (hierna : « FOREM ») financiële hulp aan met het oog op zijn vestiging als zelfstandig vastgoedmakelaar in hoofdberoep in Sankt Vith.

Op 3 mei 2013 verklaart de « FOREM » zijn aanvraag onontvankelijk omdat het domicilie en de maatschappelijke zetel van die toekomstige activiteit zich niet in het Franstalige gebied van het Waalse Gewest bevinden. De « FOREM » steunt voor zijn beslissing op het decreet van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsvergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit, het zogeheten decreet « Airbag ». De artikelen 1 en 3 van het voormelde decreet beperken de toepassing ervan immers tot het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest. Volgens de verzoeker voor de verwijzende rechter is het voormelde decreet in strijd met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Naar zijn mening gaat het te dezen om een vorm van hulp bij de oprichting van ondernemingen die behoort tot het economisch beleid, die krachtens de voormelde bepaling van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de gewesten is overgedragen. De voorwaarde van domiciliëring in het Waalse Gewest is volgens hem ook in strijd met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

In dat kader beslist de verwijzende rechter aan het Hof de prejudiciële vragen te stellen, die te dezen aanhangig zijn.

III. In rechte

- A -

A.1.1. In haar memorie merkt de Waalse Regering op dat het in het geding zijnde decreet is gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2013 houdende de eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van het Waalse Gewest voor het begrotingsjaar 2013 en door het decreet van 11 december 2013 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Waalse Gewest voor het begrotingsjaar 2014. Steunend op de parlementaire voorbereiding van het in het geding zijnde decreet, onderstreept zij dat dat decreet de Waalse Regering in staat moest stellen een financiële incentive van maximum 12 500 euro toe te kennen aan sommige personen die zelfstandige in hoofdberoep worden, mits wordt voldaan aan de in het decreet vastgestelde voorwaarden.

A.1.2. Na de inhoud van die bepalingen in detail te hebben besproken, onderstreept de Waalse Regering dat het toezicht en de controle op de bepalingen van het decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 5 februari 1998 houdende toezicht en controle op de naleving van de wetgeving betreffende het tewerkstellingsbeleid. Dat decreet, dat eveneens de bevoegdheid van artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ten uitvoer legt, heeft een territoriaal toepassingsgebied dat is beperkt tot het Franse taalgebied, rekening ermee houdend dat de bevoegdheden ter zake zijn overgedragen aan de Duitstalige Gemeenschap. Die laatste heeft overigens verschillende artikelen van dat decreet gewijzigd.

A.1.3. De Waalse Regering voert aan dat het in het geding zijnde decreet een bevoegdheid inzake tewerkstellingsbeleid ten uitvoer legt die is bedoeld in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

Die bevoegdheidskwestie is aan bod gekomen in het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 49.847/2 van 13 juli 2011, alsook in de parlementaire debatten die aan de aanneming van het decreet zijn voorafgegaan.

De Raad van State was in hoofdzaak van mening dat het Waalse Gewest, met de aanneming van het decreet, veeleer een aan het gewest toegewezen bevoegdheid inzake economisch beleid uitoefende in de zin van artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, dan een bevoegdheid inzake tewerkstellingsbeleid, die aan de Duitstalige Gemeenschap is overgedragen. De decreetgever heeft dat advies niet gevolgd.

Steunend op de commentaar bij de artikelen van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, alsook op de rechtsleer, voert de Waalse Regering aan dat, in de geest van de bijzondere wetgever, de zelfstandigen eveneens worden beoogd door de bevoegdheid inzake het tewerkstellingsbeleid.

De Waalse Regering steunt vervolgens op het advies nr. 54.231/1 van de Raad van State, uitgebracht op 6 november 2013, alsook op de arresten van het Hof nrs. 5/2004 van 14 januari 2004 en 155/2010 van 22 december 2010. Zij voert aan dat het in het geding zijnde decreet « Airbag » ertoe strekt de wijziging van sociaal statuut naar het statuut van zelfstandige in hoofdberoep te bevorderen en te begeleiden, met name via het optreden van de « FOREM », door middel van een gepersonaliseerde aanpak, hetgeen zonder twijfel een vorm van arbeidsbemiddeling zou zijn.

A.1.4. Volgens de Waalse Regering zou het decreet, in zoverre het ook van toepassing is op werklozen, eveneens vallen onder artikel 6, § 1, IX, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Zij maakt de vergelijking met de outplacementprocedure die het de werknemer ook mogelijk kan maken niet alleen opnieuw een betrekking in loondienst te vinden, maar tevens onder het statuut van zelfstandige te werken. Hieruit zou evenwel niet voortvloeien dat outplacement een maatregel zou zijn die valt onder het toepassingsgebied van artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

A.1.5. De Waalse Regering onderstreept dat het decreet van 11 maart 2004 « betreffende de gewestelijke incentives ten gunste van de grote ondernemingen », alsook de decreten van dezelfde datum « betreffende gewestelijke incentives ten gunste van kleine en middelgrote ondernemingen » en « betreffende de ontsluitingsinfrastructuur voor economische bedrijvigheid » de bevoegdheid van het Waalse Gewest inzake economische expansie ten uitvoer leggen. In tegenstelling tot die drie decreten zou het decreet « Airbag » ertoe strekken de wijziging van sociaal statuut of de wedertewerking van werklozen mogelijk te maken en niet een bestaande activiteit te ondersteunen. Een van de belangrijkste spelers van het systeem is de « FOREM », waarvan de diensten zijn overgedragen aan de Duitstalige Gemeenschap voor de uitoefening van de bevoegdheden van het tewerkstellingsbeleid op het grondgebied van het Duitse taalgebied.

Hoewel elke maatregel inzake tewerking een invloed kan hebben op de algemene economische situatie van het gewest, kan men daarom nog niet besluiten dat het zou gaan om een maatregel van economische expansie. Dat is des te meer het geval wanneer zowel uit de geest als uit de letter van de gewestelijke wetgeving blijkt dat die de bevoegdheid inzake het tewerkstellingsbeleid ten uitvoer legt.

A.1.6. De Waalse Regering merkt voorts op dat de in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot de hervorming der instellingen beoogde bevoegdheden met toepassing van de artikel 139 van de Grondwet aan de Duitstalige Gemeenschap zijn overgedragen bij het decreet van 6 mei 1999 betreffende de uitoefening door de Duitstalige Gemeenschap van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake Tewerking en Opgravingen.

A.1.7. De Waalse Regering besluit hieruit dat de eerste prejudiciële vraag ontkennend moet worden beantwoord en dat eveneens moet worden besloten dat het decreet artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen geenszins schendt.

Ten aanzien van de derde prejudiciële vraag geeft de Waalse Regering aan dat uit een vaste rechtspraak van het Hof voortvloeit dat, wanneer een verschil in behandeling zijn oorsprong vindt in de verdeling van de bevoegdheden tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen, dat verschil niet discriminerend kan worden geacht. Het zou dus aan de Duitstalige Gemeenschap staan om, in het kader van de bevoegdheid inzake het tewerkstellingsbeleid die aan haar is overgedragen, indien zij dat opportuun acht, een wetgeving aan te nemen die vergelijkbaar is met die van het decreet « Airbag ».

A.2.1. In zijn memorie geeft de « FOREM », verwerende partij voor de verwijzende rechter, een overzicht van zijn opdrachten in het kader van de toepassing van het in het geding zijnde decreet, alsook van het besluit van de Waalse Regering van 3 mei 2012 tot uitvoering van dat decreet. Hij onderstreept dat, krachtens het decreet van 6 mei 1999 betreffende de uitoefening door de Duitstalige Gemeenschap van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake Tewerking en Opgravingen, de Duitstalige Gemeenschap alle bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake tewerking, beoogd in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, op het grondgebied van het Duitse taalgebied uitoefent, terwijl artikel 3, § 1, van het decreet de overdracht regelt, met het oog op de uitoefening van de voormelde bevoegdheden, van de personeelsleden van de « FOREM » naar de Duitstalige Gemeenschap. Omdat het Waalse Gewest beschouwt dat het, door het decreet

« Airbag », een bevoegdheid inzake tewerkstellingsbeleid uitoefent, is de « FOREM » belast met een deel van de door de Waalse Regering gewenste tenuitvoerlegging van het decreet « Airbag ».

A.2.2. De « FOREM » is niet bevoegd om te verklaren of het decreet al dan niet onder de gewestelijke bevoegdheden inzake tewerkstelling valt. Hij verwijst bijgevolg naar de door de Waalse Regering uiteengezette argumentatie.

A.3.1. In zijn memorie voert Michel Keul, verzoeker voor de verwijzende rechter, aan dat de prejudiciële vragen bevestigend dienen te worden beantwoord.

De verwijzing die de Waalse Regering maakt naar de parlementaire voorbereiding van het decreet om te besluiten dat dat laatste onder de gewestelijke bevoegdheid inzake tewerkstelling valt, vormt volgens hem een onaanvaardbare cirkelredenering.

A.3.2. De verzoeker voor de verwijzende rechter voert eveneens aan dat de « FOREM » niet het minste argument geeft om te verantwoorden hoe de aangelegenheid onder de tewerkstelling in plaats van onder de economie zou vallen. In zoverre de begunstigen per definitie zelfstandigen zijn, valt het decreet volgens hem onder de aangelegenheid van de economie, aangezien het erom gaat de oprichting van nieuwe bedrijven aan te moedigen. Dat standpunt is bevestigd door de afdeling wetgeving van de Raad van State.

A.4.1. D.M., gedomicilieerd in het Duitse taalgebied, die, na zijn secundair onderwijs in het Franse taalgebied, verschillende opleidingen heeft gevolgd tot het behalen van diploma's van bedrijfsleider uitgereikt door het middenstandsonderwijs van de Duitstalige Gemeenschap, heeft een verzoek tot tussenkomst aan het Hof gericht.

Op 1 april 2013 heeft de verzoeker tot tussenkomst zich gevestigd als zelfstandige in hoofdberoep. Aldus meent hij te doen blijken van een belang om tussen te komen voor het Hof in de zin van artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof.

A.4.2. Volgens de verzoeker tot tussenkomst zou de beperking van het toepassingsgebied van het decreet « Airbag » tot het Franse taalgebied voortvloeien uit het loutere feit dat dat decreet uitging van een initiatief van de minister van Begroting, Financiën, Tewerkstelling, Vorming en Sport, en niet van de minister van Economie, KMO's, Buitenlandse Handel en Nieuwe Technologieën. Het decreet van 11 juli 2002 houdende organisatie van het statuut van de « Société wallonne de financement et de garantie des petites et moyennes entreprises » (Waalse maatschappij voor de financiering en de waarborg van de kleine en middelgrote ondernemingen), in het kort « SOWALFIN », had ter zake reeds een algemeen kader gecreëerd. De administratieve taken waaronder de uitkering van de verschillende schijven van de financiële incentive hadden dus kunnen worden toevertrouwd aan SOWALFIN met toepassing van artikel 3, tweede lid, van het decreet van 11 juli 2002.

Volgens de verzoeker tot tussenkomst zou het decreet « Airbag » dus, door de toekenning van een financiële incentive, de financiële steun regelen zoals bedoeld in artikel 5*bis*, eerste lid, b), van het decreet van 11 juli 2002. Hiermee zou hetzelfde beleid nu eens worden gevoerd als gewestelijke bevoegdheid inzake economisch beleid en dan weer als gewestelijke bevoegdheden inzake tewerkstelling, terwijl het om exclusieve bevoegdheden gaat.

De verzoeker tot tussenkomst besluit dat het decreet « Airbag » hetzelfde toepassingsgebied had moeten hebben als het decreet van 11 juli 2002, namelijk het hele grondgebied van het Waalse Gewest.

A.5.1. In haar memorie van antwoord voert de Waalse Regering aan dat de verzoeker voor de verwijzende rechter ten onrechte ervan uit gaat dat, wanneer het verwerven van het sociaal statuut van zelfstandige wordt bevorderd, het gaat om de uitoefening van de bevoegdheid inzake economisch beleid.

Zij onderstreept dat de afdeling wetgeving van de Raad van State de bevoegdheid van het Waalse Gewest in het kader van het tewerkstellingsbeleid voor het aannemen van het decreet van 15 juli 2008 betreffende de « structures d'accompagnement à l'autocréation d'emploi » (begeleidingsstructuren voor zelftewerkstelling), decreet dat tot doel heeft de begeleiding van werkzoekenden te regelen om hen in staat te stellen hun eigen activiteit te creëren, niet heeft betwist. Volgens de Waalse Regering zijn de werkzoekenden niet alleen de volledige uitkeringsgerechtigde werklozen, maar eveneens de personen die zijn aangeworven onder arbeidsovereenkomst, alsook de zelfstandigen.

A.5.2. Ten aanzien van het verzoek tot tussenkomst van D.M. voert de Waalse Regering in hoofdorde aan dat dat verzoek onontvankelijk zou moeten worden verklaard omdat het niet volstaat te voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een financiële incentive – zonder overigens aan te tonen dat hij die heeft aangevraagd – om te doen blijken van het vereiste belang.

Ten gronde voert de Waalse Regering aan dat het decreet « Airbag » en het decreet van 11 juli 2002 niet hetzelfde beleid ten uitvoer leggen, aangezien het eerste in wezen tot doel heeft de wijziging van sociaal statuut en de toekenning van een financiële incentive te bevorderen, terwijl het tweede de toekenning van leningen en voorschotten aan de KMO's beoogt.

A.5.3. De interpretatie van de verzoeker tot tussenkomst en die van de verzoeker voor de verwijzende rechter zouden erop neerkomen artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen uit te hollen door het toepassingsgebied van dat artikel te beperken en door te beletten om op die basis maatregelen te nemen die tot doel hebben de overgang naar het sociaal statuut van zelfstandige in hoofdberoep te bevorderen.

A.6. In zijn memorie van antwoord neemt de verzoeker voor de verwijzende rechter de argumentatie over die hij in zijn memorie heeft uiteengezet.

Hij voegt eraan toe dat de door de Waalse Regering aangehaalde voorbeelden van maatregelen die eveneens een economische impact zouden hebben, zonder dat ze evenwel onder het economische beleid vallen, niet relevant zouden zijn, daar het verband tussen die maatregelen en het economisch beleid indirect zou zijn. Het decreet « Airbag » zou echter een rechtstreekse invloed hebben op de ontwikkeling van een zelfstandige activiteit in bijberoep.

A.7.1. In zijn memorie van antwoord wijst de « FOREM » erop dat D.M. geen Airbag-subsidies heeft aangevraagd. Een subsidieaanvraag na de eerste vestiging in hoofdberoep zou echter niet onontvankelijk zijn. Op de datum waarop de memorie tot tussenkomst ter griffie van het Hof is ingekomen, namelijk 9 december 2014, was de verzoeker tot tussenkomst reeds gevestigd als zelfstandige sinds bijna één jaar en negen maanden en kon hij dus geen aanspraak maken op de hoedanigheid van een persoon die zich wenst te vestigen. De « FOREM » besluit dat hij geen persoonlijk belang zou hebben om in rechte te treden en niet de hoedanigheid zou hebben om de vordering in naam van het algemeen belang of in naam van een collectief belang te ondersteunen.

A.7.2. Ten aanzien van de argumentatie die D.M. ten gronde uiteenzet, voert de « FOREM » aan dat het doel van het decreet « Airbag » erin bestaat, voor de personen die zich voor de eerste keer wensen te vestigen als zelfstandige en voor zover zij voldoen aan de voorwaarden bedoeld in het decreet en in het uitvoeringsbesluit ervan, hulp te verlenen, zonder tegenprestatie, in de vorm van een financiële incentive, waarbij de kosteloosheid of de afwezigheid van een tegenprestatie voor de hulp in wezen kenmerkend is voor de tewerkstellingshulp.

Het decreet van 11 juli 2002 bepaalt dat « SOWALFIN » de oprichting en de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen bevordert in de vorm van financieringen, waarborgen, herverzekeringen of kredieten voor beroepsgebruik, of, op grond van artikel 5*bis*, tegen betaling financiële steun verleent aan de daarin beoogde categorieën van personen. De toekenning van hulp zonder tegenprestatie zou dus niet onder het statutaire doel van « SOWALFIN » vallen.

A.7.3. De « FOREM » verwijst voor het overige naar de memorie van antwoord van de Waalse Regering.

A.8.1. In zijn memorie van antwoord onderstreept de verzoeker tot tussenkomst dat, onder de drie decreten van 11 maart 2004 waarnaar de Waalse Regering verwijst, het decreet betreffende de gewestelijke incentives ten gunste van de kleine en de middelgrote ondernemingen de bepalingen heeft opgeheven van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, die voorzag in de toekenning van steun teneinde de economische expansie van de kleine en de middelgrote ondernemingen te bevorderen (artikelen 1 tot 8) en teneinde inzonderheid het scheppen van arbeidsplaatsen te stimuleren (artikel 10).

Uit het arrest van het Hof nr. 57/94 van 14 juli 1994 zou voortvloeien dat die bepalingen onder de gewestelijke bevoegdheid inzake economische expansie vielen. Het decreet « Airbag » en artikel 5*bis*, eerste lid, b), van het decreet van 11 juli 2002 zouden hetzelfde onderwerp hebben als artikel 1, b), van de wet van 4 augustus 1978, opgeheven bij het decreet van 11 maart 2004.

A.8.2. Volgens de verzoeker tot tussenkomst, in tegenstelling tot wat de Waalse Regering in haar memorie aanvoert, was het beleid inzake economische expansie vanaf het begin bedoeld om de investeringen en het

scheppen of behouden van banen aan te moedigen. Steunend op andere uittreksels uit de memorie van toelichting van het ontwerp van bijzondere wet tot hervorming der instellingen besluit de verzoeker tot tussenkomst dat het decreet « Airbag » niet onder de gewestelijke bevoegdheid inzake tewerkstellingsbeleid, maar onder de gewestelijke bevoegdheid inzake economisch beleid valt.

A.8.3. De tweede prejudiciële vraag zou dus ontkennend moeten worden beantwoord, terwijl de twee andere vragen bevestigend zouden moeten worden beantwoord.

- B -

Ten aanzien van de draagwijdte van de prejudiciële vragen

B.1. Aan het Hof worden drie prejudiciële vragen gesteld over het decreet van het Waalse Gewest van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsovergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit (hierna : het decreet « Airbag »).

De eerste vraag betreft de verenigbaarheid van het voormelde decreet met artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, terwijl de tweede vraag de verenigbaarheid van hetzelfde decreet met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van die bijzondere wet betreft.

De derde vraag betreft de bestaanbaarheid van artikel 1, § 1, en van artikel 3, eerste lid, 1°, a), en 2°, a), van het voormelde decreet met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de personen die gedomicilieerd zijn of hun maatschappelijke zetel hebben in het Duitstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest van hun toepassingsgebied *ratione loci* en *ratione personae* uitsluiten.

B.2. Artikel 1, § 1, van het decreet « Airbag » bepaalt :

« Dit decreet is van toepassing op het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest ».

Artikel 3, eerste lid, 1°, a), en 2°, a), van hetzelfde decreet bepaalt :

« Onder de in dit decreet gestelde voorwaarden kan de financiële incentive verleend worden aan :

1° de persoon die aan het sociaal statuut van de zelfstandige werknemers onderworpen is krachtens het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen en die op cumulatieve wijze voldoet aan de volgende voorwaarden :

a) als zelfstandige woonachtig zijn of zijn bedrijfszetel gevestigd hebben in het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest;

[...]

2° aan de persoon die zich voor het eerst in de hoedanigheid van zelfstandige als hoofdactiviteit wenst te vestigen en die op cumulatieve wijze voldoet aan de volgende voorwaarden :

a) als zelfstandige woonachtig zijn of zijn bedrijfszetel gevestigd hebben in het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest ».

B.3.1. Uit de feiten van het aan de verwijzende rechter voorgelegde geschil blijkt dat de financiële incentive waarin het in het geding zijnde decreet voorziet, is geweigerd aan de verzoeker om reden dat de maatschappelijke zetel van zijn toekomstige activiteit zich niet in het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest bevond. De verzoeker voor de verwijzende rechter voert aan dat het decreet betrekking heeft op een vorm van hulp bij de oprichting van ondernemingen en bijgevolg ressorteert onder de gewestbevoegdheid inzake economische expansie bepaald in artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, en werpt op dat het in het geding zijnde decreet, door het toepassingsgebied ervan te beperken tot het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest, te zijnen aanzien een discriminerend verschil in behandeling invoert.

Het enige middel dat de verzoeker voor de verwijzende rechter aanvoert heeft betrekking op de schending, door het decreet « Airbag », van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

B.3.2. In de parlementaire voorbereiding van het in het geding zijnde decreet wordt aangegeven dat de decreetgever de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake tewerkstelling, bepaald in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot hervorming der

instellingen, ten uitvoer heeft willen leggen (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2011-2012, nr. 457/3, pp. 12-13). Aldus heeft hij de draagwijdte ervan beperkt tot het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest, aangezien de aangelegenheid bij decreten van het Waalse Gewest van 6 mei 1999 (*Belgisch Staatsblad*, 3 juli 1999, p. 25253) en van de Duitstalige Gemeenschap van 10 mei 1999 (*Belgisch Staatsblad*, 29 september 1999, p. 36533) « betreffende de uitoefening door de Duitstalige Gemeenschap van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake Tewerkstelling en Opgravingen » aan de Duitstalige Gemeenschap is overgedragen.

B.4. Het Hof moet zich dus uitspreken over de bestaanbaarheid van het in het geding zijnde decreet met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst

B.5.1. D.M., gedomicilieerd in het Duitse taalgebied, die zich op 1 april 2013 als zelfstandige in hoofdberoep heeft gevestigd, heeft aan het Hof een verzoek tot tussenkomst gericht.

De Waalse dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (hierna : « FOREM »), verwerende partij voor de verwijzende rechter, en de Waalse Regering betwisten het belang van de tussenkomende partij.

B.5.2. Artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof bepaalt :

« Wanneer het Grondwettelijk Hof, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak doet op vragen als bedoeld in artikel 26, kan ieder die van een belang doet blijken een memorie aan het Hof richten binnen dertig dagen na de bekendmaking voorgeschreven in artikel 74. Hij wordt daardoor geacht partij in het geding te zijn ».

B.5.3. Uit artikel 3 van het decreet « Airbag » blijkt dat de personen die zich voor het eerst als zelfstandige in hoofdberoep wensen te vestigen en die zich aansluiten bij een erkende socialeverzekeringskas voor zelfstandige werknemers uiterlijk binnen drie maanden te

rekenen van de datum van de beslissing tot toekenning van de incentive, de financiële incentive waarin het voorziet, kunnen genieten.

Het zesde lid van hetzelfde artikel bepaalt dat, in afwijking van de voorwaarde met betrekking tot de eerste vestiging als zelfstandige in hoofdberoep, de zelfstandige die zich voor de tweede keer wil vestigen als zelfstandige in hoofdberoep, de financiële incentive kan aanvragen onder de in het voormelde lid vermelde voorwaarden.

B.5.4. De tussenkommende partij heeft geen financiële incentive aangevraagd op grond van het in het geding zijnde decreet, terwijl zij sinds één jaar en negen maanden als zelfstandige in hoofdberoep is gevestigd, en kan dus geen aanspraak maken op de hoedanigheid van « persoon die zich wenst te vestigen ».

De mogelijkheid dat de tussenkommende partij zich voor een tweede keer als zelfstandige in hoofdberoep zou willen vestigen en in die hoedanigheid zou verzoeken om het voordeel te genieten van de in artikel 3, zesde lid, van het decreet « Airbag » bepaalde afwijking, is een situatie die te hypothetisch is om het actuele belang van D.M. om tussen te komen, te verantwoorden.

B.6. Het verzoek tot tussenkomst is niet ontvankelijk.

Ten gronde

B.7. Zoals is vermeld in B.3.2 heeft de Waalse decreetgever, met het aannemen van het in het geding zijnde decreet, de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake tewerkstelling, bepaald in artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, ten uitvoer willen leggen.

B.8.1. Op het ogenblik van de aanneming van het decreet « Airbag » vielen onder de bevoegdheden van de gewesten, luidens het voormelde artikel 6, § 1, IX :

« Wat het tewerkstellingsbeleid betreft :

1° De arbeidsbemiddeling;

2° de programma's voor wedertewerking van de niet-werkende werkzoekenden, met uitsluiting van de programma's voor wedertewerking in de besturen en de diensten van de federale overheid of die onder het toezicht van deze overheid ressorteren en met uitsluiting van de overeenkomsten bedoeld in afdeling 5 van hoofdstuk II van het koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector.

Voor iedere binnen het raam van een arbeidsovereenkomst in een wedertewerkingsprogramma geplaatste niet-werkende werkzoekende, kent de federale overheid een financiële tegemoetkoming toe, waarvan het bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgestelde bedrag overeenstemt met een werkloosheidsvergoeding.

De financiële tussenkomst bedoeld in het vorige lid kan schommelen in functie van de periode gedurende dewelke de wedertewerking gestelde werkzoekende ingeschreven is als werkzoekende en geen werk heeft. Het bedrag van die tussenkomst wordt vastgesteld in akkoord met de Gewestregeringen.

De federale overheid kent eveneens de financiële tegemoetkoming toe, bedoeld in het tweede lid, voor een aantal werknemers, tewerkgesteld op basis van een arbeidsovereenkomst of op basis van een statuut, gelijk aan het aantal betrekkingen dat gehandhaafd is onder de betrekkingen die de dag vóór de opheffing van de wedertewerkingsprogramma's door een gewest in het kader van die programma's ingevuld waren.

[...] ».

B.8.2. De bevoegdheden inzake tewerkstellingsbeleid, bij de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen overgedragen aan de gewesten, zijn bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen uitgebreid. Die uitbreiding is als volgt verantwoord in de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet :

« Artikel 3, § 13, van dit ontwerp vervangt artikel 6, § 1, IX, 1° en 2°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, en heeft tot doel aan de Gewesten de ruimste middelen toe te kennen om een tewerkstellingsbeleid te voeren, aangepast aan hun sociaal-economische toestand.

In dit perspectief hebben de Gewesten de bevoegdheid om :

1° werkzoekenden, al dan niet werkloos, te plaatsen. Zowel voor een gewone werkaanbieding uit de privé- of openbare sector als voor een werkaanbieding in het kader van een programma tot wedertewerkstelling van werklozen, selecteert de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdienst de kandidaten en stelt hij ze voor aan de werkgever in functie van de criteria die door deze laatste werden vastgesteld. Zoals het thans geldt, moet een werkzoekende, al dan niet werkloos, ingeschreven zijn in het Gewest van zijn woonplaats; hij mag zich echter laten inschrijven in de andere Gewesten. Een werkaanbieding moet ingeschreven zijn in het Gewest van de plaats van tewerkstelling; zij mag ingeschreven zijn in de andere Gewesten;

2° eender welk type wedertewerkstellingsprogramma op te richten en er werklozen in te plaatsen met uitzondering van de programma's bedoeld voor de administraties en de diensten van de nationale overheid of onder haar toezicht geplaatst. De bestaande reglementering met betrekking tot de overeenkomsten bedoeld in afdeling 5 van het K.B. nr. 25 van 24 maart 1982, gesloten vóór de inwerkingtreding van deze wet, blijft van kracht tot aan het verstrijken van de geldigheidsduur van het Interdepartementaal Begrotingsfonds.

De financiering van de wedertewerkstellingsprogramma's wordt verzekerd door de Gewesten die daartoe van de nationale overheid de nodige middelen krijgen via twee kanalen :

1° voor iedere uitkeringsgerechtigde volledig werkloze, geplaatst in een door het Gewest opgericht wedertewerkstellingsprogramma, ontvangt het Gewest vanwege de nationale overheid een financiële tegemoetkoming waarvan het bedrag overeenstemt met een werkloosheidsvergoeding. Het bedrag van deze vergoeding wordt vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit voor zover de plaatsing geschiedt in het kader van een arbeidsovereenkomst;

2° in toepassing van de bijzondere financieringswet ontvangt elk Gewest een budgettaire enveloppe die het geheel van de lasten omvat die verband houden met de plaatsing van werklozen in de wedertewerkstellingsprogramma's, met uitzondering van het bedrag van de werkloosheidsuitkering.

De nationale overheid blijft echter bevoegd voor de eventuele vrijstelling van werkgeversbijdragen vermits deze vrijstelling ressorteert onder de sociale zekerheid.

Artikel 3, § 15, van dit ontwerp voegt aan artikel 6 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen een § 3bis, 1°, toe, waarbij in een overleg tussen de betrokken Executieven en de betrokken nationale overheid voorzien wordt, om de uitwisseling van informatie mogelijk te maken tussen de diensten voor beroepsopleiding, werkloosheid en bemiddeling evenals over de initiatieven die de wedertewerkstellingsprogramma's van werklozen betreffen » (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, nr. 516/1, pp. 18-19).

B.9.1. In haar advies over het voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot de aanneming van het decreet « Airbag » had de afdeling wetgeving van de Raad van State opgemerkt dat het ontworpen decreet niet kon ressorteren onder de bevoegdheden die artikel 6, § 1, IX, van

de bijzondere wet tot hervorming der instellingen aan het Waalse Gewest toekent inzake tewerkstellingsbeleid. Volgens haar bestond het werkelijke en concrete onderwerp van het decreet erin een aanvullende financieringsbron te bieden aan een persoon die zijn eigen economische activiteit opstart teneinde hem in staat te stellen die activiteit te ontwikkelen om ze beroepshalve te kunnen uitoefenen onder het statuut van zelfstandige. Het ging derhalve om een vorm van hulp bij de oprichting van een onderneming, hulp die valt onder de gewestbevoegdheden inzake het beleid met betrekking tot de economische expansie, vervat in het « economisch beleid » zoals bedoeld in artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2011-2012, nr. 457/1, pp. 11-12).

B.9.2. Terwijl een lid van de bevoegde commissie naar dat advies verwees en vaststelde dat de maatregel een impact had op het niveau van het economisch beleid aangezien de betrokkene goederen en diensten kon voortbrengen en rijkdom kon creëren, of op zijn beurt een mogelijke werkgever kon worden, heeft de minister geantwoord :

« In de geest van de Waalse Regering is de ‘ Airbag-regeling ’ aanvankelijk opgevat als een tewerkstellingsmaatregel uitgaande van het Waals instituut voor alternerende opleiding en zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen (‘ IFAPME ’), van de begeleidingsstructuren voor zelftewerking (‘ SAACE ’), waaraan men de zelfstandigen heeft toegevoegd, die van hun bijberoep een hoofdberoep maken, aangezien zij een baan creëren en een andere vrijmaken. De filosofie van het ontwerpdecreet berust dus op de tewerking. Beter nog, het is de ‘ FOREM ’ die de regeling zal beheren met de aan die dienst toegewezen kredieten ».

De minister heeft erkend :

« dat er inderdaad een economisch aspect is, alsook dat er duidelijke economische gevolgen zijn. De regeling kan bijdragen tot de totstandkoming van activiteiten, tot fiscale opbrengsten of tot het scheppen van bijkomende banen. Die regeling had tot de portefeuille ‘ economie ’ van minister Marcourt kunnen behoren. Trouwens minister Marcourt heeft zich die reeds toegeëigend, aangezien hij die in de *Small Business Act* heeft opgenomen als een belangrijke maatregel. Een en ander toont werkelijk aan dat verschillende ministers dat dossier bij de Waalse Regering hebben verdedigd » (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2011-2012, nr. 457/3, pp. 7, 12 en 13).

B.10. De bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende componenten van de federale Staat berust op het exclusiviteitsbeginsel, dat veronderstelt dat elke rechtssituatie in beginsel slechts door één wetgever kan worden geregeld. Indien een regeling, zoals te dezen, aanleunt

bij meerdere bevoegdheidstoewijzingen, dient het Hof uit te maken waar het zwaartepunt van de geregelde rechtssituatie ligt.

B.11. In de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt, in verband met de bevoegdheid van de gewesten inzake economisch beleid, bedoeld in artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen gepreciseerd :

« Het Gewest is bevoegd voor de hulp aan ondernemingen of exploitatie-eenheden van het Gewest, in het kader van de expansiewetten, met inbegrip van de regels voor toepassing van de wetgeving en de reglementering op de gewestelijke economische expansie.

Onder voorbehoud van de verder vermelde uitzonderingen en beperkingen, [bevat] deze bevoegdheid van het Gewest onder meer :

1° De hulp aan in moeilijkheden verkerende industriële en dienstverlenende ondernemingen;

2° De hulp aan kleine en middelgrote industriële en dienstverlenende ondernemingen en het toekennen van de voordelen ter voldoening aan de wetgeving en de reglementering betreffende de economische expansie van de kleine en middelgrote ondernemingen;

3° Het toekennen van de voordelen toegestaan in uitvoering van de wetten en reglementen betreffende de gewestelijke economische expansie;

4° De reglementering betreffende de toekenning van fiscale voordelen » (*Parl. St.*, Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, pp. 27-28).

B.12.1. Alvorens te zijn overgedragen aan de gewesten, was de aangelegenheid van de economische expansie geregeld door de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën, alsook door de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

In de parlementaire voorbereiding van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie werd gepreciseerd dat « de eerste doelstelling van de expansiewetten [...] steeds [is] geweest bij te dragen tot het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen » (*Parl. St.*, Senaat, 1969-1970, nr. 354, p. 3).

B.12.2. Op 25 juni 1992 heeft de decreetgever een decreet aangenomen tot wijziging van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie. Het ging erom gevolg te

geven aan de bevoegdheidsoverdracht die ter zake tot stand is gekomen bij de bijzondere wetten tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en van 8 augustus 1988. Dat decreet maakte het mogelijk iedere natuurlijke of rechtspersoon die is opgericht in de vorm van een handelsvennootschap een investeringspremie toe te kennen onder de door de Regering vastgestelde voorwaarden.

B.12.3. De aangelegenheid heeft vervolgens het voorwerp uitgemaakt van een algemene hervorming door de aanneming, op 11 maart 2004, van vijf decreten : het decreet betreffende de gewestelijke incentives ten gunste van de grote ondernemingen, het decreet betreffende de ontsluitingsinfrastructuur voor economische bedrijvigheid, het decreet betreffende de incentives om de milieubescherming en het duurzame energiegebruik te begunstigen, het decreet betreffende de gewestelijke incentives ten gunste van kleine en middelgrote ondernemingen, en ten slotte het decreet betreffende de erkenning en de subsidiëring van de gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling.

Het decreet betreffende de incentives om de milieubescherming en het duurzame energieverbruik te begunstigen, voorziet in incentives in de vorm van investeringspremies of van een vrijstelling van de onroerende voorheffing voor, met name, natuurlijke personen met de hoedanigheid van handelaar of die een zelfstandig beroep uitoefenen en een investeringsprogramma verwezenlijken in het kader van hun onderneming, teneinde het milieu te beschermen of energie te besparen.

Het decreet betreffende de gewestelijke incentives ten gunste van kleine en middelgrote ondernemingen richt zich eveneens tot de kleine en de middelgrote ondernemingen die in het decreet worden gedefinieerd als, met name, de natuurlijke personen met de hoedanigheid van handelaar of die een zelfstandig beroep uitoefenen. Het belast de Regering ermee incentives die de vorm kunnen aannemen van premies of van een vrijstelling van de onroerende voorheffing, toe te kennen aan de ondernemingen die een investeringsprogramma verwezenlijken of die verrichtingen doorvoeren die op bepaalde wijze bijdragen aan de duurzame ontwikkeling. Luidens artikel 7 van het decreet kan de Regering, onder de voorwaarden en op de wijze die zij bepaalt, aan de zeer kleine ondernemingen een werkgelegenheidspremie toekennen voor banencreatie, waarvan het bedrag groter kan zijn voor de eerste werknemer.

Ten slotte maakt het decreet betreffende de erkenning en de subsidiëring van de gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling het mogelijk subsidies toe te kennen aan de « gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling », « mire » genoemd, die acties moeten uitvoeren met het oog op de inschakeling in het arbeidsproces en de begeleiding van de in het decreet bedoelde gerechtigden met het oog op de inschakeling in een duurzame en kwaliteitsvolle baan (artikel 2 van het decreet). Als gerechtigden worden met name bedoeld de niet-werkende werkzoekenden, de werkzoekenden die weer ingeschakeld worden op de arbeidsmarkt, de personen die in aanmerking komen voor het leefloon of voor gelijkwaardige financiële sociale bijstand, een werknemer die is aangeworven in het kader van een overgangsbetrekking, of nog, in het kader van een startbaanbetrekking. De « mire » moeten een samenwerkingscontract sluiten met de « FOREM », die aan elke « mire » die daarom verzoekt, een document moet toezenden waaruit blijkt dat de niet-werkende of daarmee gelijkgestelde werkzoekenden daadwerkelijk die hoedanigheid hebben wanneer zij beweren de in het decreet bepaalde maatregelen te kunnen genieten.

B.13. Het in het geding zijnde decreet « Airbag » voorziet in een financiële incentive voor de personen die zijn onderworpen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit in bijberoep uitoefenen en zich ertoe verbinden die activiteit voort te zetten of uit te breiden, alsook de personen die zich voor de eerste keer wensen te vestigen als zelfstandige in hoofdberoep, of nog, de personen die zich voor de tweede keer als zelfstandige in hoofdberoep wensen te vestigen, onder de in het decreet bepaalde voorwaarden.

De « FOREM » onderzoekt de door de aanvrager ingediende aanvraag om een financiële incentive en bezorgt die vervolgens aan het selectiecomité dat is samengesteld uit een vertegenwoordiger van de minister die bevoegd is voor tewerkstelling, een vertegenwoordiger van de « FOREM », een vertegenwoordiger van het Waals instituut voor alternerende opleiding en zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, een vertegenwoordiger van de Waalse overheidsdienst, operationeel directoraat-generaal Economie, Werk en Onderzoek, departement Werk en Beroepsopleiding, een vertegenwoordiger van de Waalse overheidsdienst, operationeel directoraat-generaal Begroting, Logistiek en Informatie- en Communicatietechnologieën, departement Begroting en Boekhouding, een vertegenwoordiger van het Agentschap Economische Stimulering en twee vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de ondernemingen en zelfstandigen (artikel 7 van het decreet).

Luidens artikel 6 van het decreet zijn de criteria voor de selectie van de dossiers :

« 1° voor de begunstigden bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, de beroepservaring of -vaardigheid, beoordeeld o.a. op basis van de bedrijfsresultaten van de twee vorige jaren; voor de begunstigden bedoeld in artikel 3, eerste lid, 2°, de toepasselijkheid van de opleiding t.o.v. het overwogen beroepsproject en van het potentieel van betrokken bedrijfssector; voor de begunstigden bedoeld in artikel 3, zesde lid, de antwoorden gebracht om in te spelen op de motieven van het einde van de activiteit van zelfstandige als hoofdbezigheid;

2° de uitvoerbaarheid van het project en het onmiddellijk operationele karakter ervan, beoordeeld o.a. op basis van afdoende financiële elementen en van een evaluatie van de sociaal-economische omgeving van het project;

3° het bestaan van een potentiële markt waardoor het project uitvoerbaar is;

4° de mogelijke ontwikkeling van de overwogen activiteit ».

B.14.1. Zoals blijkt uit de in B.9.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding heeft de decreetgever de aanneming van het in het geding zijnde decreet in het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheid inzake tewerkstelling verantwoord door de omstandigheid dat de zelfstandige die de financiële incentive kan genieten, zijn eigen betrekking creëert en bijgevolg een andere betrekking vrijmaakt.

Zoals in die parlementaire voorbereiding is erkend, had de maatregel « tot de portefeuille ‘ economie ’ kunnen behoren », waarbij de ter zake bevoegde minister zich die heeft toegeëigend in het kader van een plan dat de economische expansie van het Gewest beoogde te versterken (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2011-2012, nr. 457/3, p. 13).

B.14.2. Uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, aangehaald in B.8.2, blijkt dat het tewerkstellingsbeleid veeleer is gericht op de werkzoekenden, ongeacht of zij al dan niet werkloos zijn, alsook op de programma's inzake de wedertewerkstelling van werklozen.

Het in het geding zijnde decreet is van zijn kant gericht op de personen die een statuut van zelfstandige hebben en hun activiteit wensen te ontwikkelen, alsook op de personen die zich voor de eerste of tweede keer wensen te vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. De financiële incentive waarin het voorziet, vertoont, wegens de aard ervan en de personen die

daarmee worden beoogd, meer gelijkenissen met de maatregelen die ertoe strekken de oprichting van ondernemingen te ondersteunen waarin de decreten van 11 maart 2004 voorzien die in het kader van het beleid inzake economische expansie van het Waalse Gewest zijn aangenomen.

Hoewel een betrekking kan worden vrijgemaakt door het gegeven dat de gerechtigde zelfstandige zijn eigen betrekking creëert, zou hieruit echter niet kunnen worden afgeleid dat het gaat om het zwaartepunt van de maatregel, dat het mogelijk maakt te besluiten dat de decreetgever heeft gehandeld in het kader van het tewerkstellingsbeleid. Immers, zoals in B.12.1 is vermeld, is de creatie van banen een van de voornaamste doelstellingen van het beleid inzake economische expansie.

B.15. Uit hetgeen voorafgaat, vloeit voort dat, hoewel de in het geding zijnde regeling aanleunt bij het tewerkstellingsbeleid, het zwaartepunt van de geregelde rechtssituatie - en bijgevolg het werkelijke en concrete voorwerp van de in het geding zijnde maatregel - zich op het niveau bevindt van de hulp aan ondernemingen in het kader van het beleid inzake economische expansie van het Waalse Gewest. Door het toepassingsgebied van het decreet « Airbag » te beperken tot het Franstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest heeft de decreetgever bijgevolg een verschil in behandeling ingevoerd ten aanzien van de personen die als zelfstandige zijn gedomicilieerd of hun maatschappelijke zetel hebben in het Duitstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest, dat niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 1, § 1, en artikel 3, eerste lid, 1°, a), en 2°, a), van het decreet van het Waalse Gewest van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsovergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, in zoverre zij de personen die zijn gedomicilieerd of hun maatschappelijke zetel hebben in het Duitstalige gedeelte van het grondgebied van het Waalse Gewest van hun toepassingsgebied uitsluiten.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 15 oktober 2015.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels